

Bachelorscriptie Sociale Geografie en Planologie

Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen (FRW)

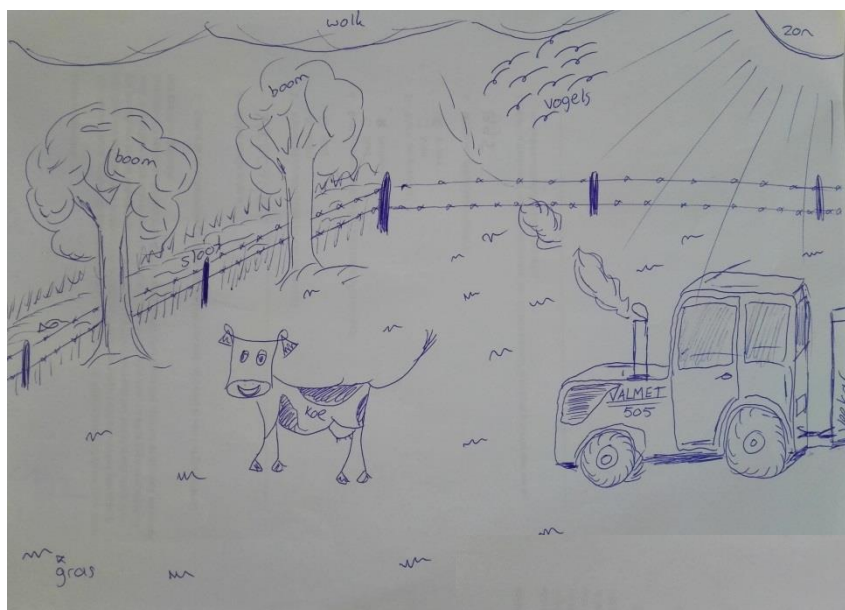
Rijksuniversiteit Groningen

22 januari 2017

Begeleiders: Prof. Dr. D. Strijker en ir. B.M. Boumans

HET PLATTELAND VAN STUDENTEN

“De geur van aardappelen als ik naar huis fiets”

Samenvatting

Het *platteland* is niet voor iedereen hetzelfde, ieder individu heeft een eigen beeld bij dit concept (Cloke, 2003). Representaties die bestaan van concepten kunnen bovendien veranderen. Een bepaald beeld dat nu over het *platteland* bestaat, kan morgen anders zijn (Haartsen et al., 2003).

Dit onderzoek richt zich op het beeld dat individuen hebben van het *platteland*, en focust zich met name op de groep 'studenten'. Welke invloed een bepaalde studierichting heeft op het beeld dat studenten hebben van het *platteland* staat centraal. De hoofdvraag luidt daarom: Welke invloed heeft het volgen van een landbouw-gerelateerde studie of het volgen van een niet-landbouw gerelateerde studie op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*?

Volgens eerder uitgevoerde onderzoeken hebben variabelen als de scholing, het opleidingsniveau, familie en vrienden, media, of een student is opgegroeid in de stad of op het *platteland*, leeftijd, cohort en face, geslacht en de populaire culturele representatie *de rurale idylle*, invloed op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*.

Wat het beeld is van studenten en hoe deze tot stand komt is onderzocht door middel van twee onderzoeksmethodes: enquêtes en *mental maps*. Het belangrijkste resultaat dat voortkomt uit kwalitatieve en kwantitatieve, statistische analyse is dat de studierichting onder invloed van alle genoemde variabelen tezamen geen significante invloed heeft op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*. De studierichting heeft echter wel een zwakke invloed op het beeld van het *platteland*, zonder de kracht van de andere variabelen. Een interessante uitkomst is dat de populaire culturele representatie *de rurale idylle* wél een significante invloed heeft op het beeld van de studenten. De overige genoemde variabelen hebben onder invloed van alle variabelen tezamen geen grote invloed op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*.

Er kan worden geconcludeerd dat de representatie *de rurale idylle* voor het grootste deel bepaald wat voor beeld studenten hebben van het *platteland*, en dat de studierichting en de overige variabelen hier geen significant grote bijdrage aan leveren.

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
Hoofdstuk 1 – Inleiding	3
1.1 Introductie.....	3
1.2 Relevantie.....	3
1.3 Probleemstelling.....	3
1.4 Opbouw scriptie.....	4
Hoofdstuk 2 - Theoretisch kader	4
2.1 Definities.....	4
2.2 Sociale constructies.....	5
2.3 <i>De Rurale Idylle</i>	5
2.4 Individuele kenmerken, familie & vrienden en media.....	6
2.5 Scholing: Cognitie en Perceptie.....	6
2.6 Het conceptueel model.....	6
Hoofdstuk 3 – Methodologie	7
3.1 Inleiding.....	7
3.2 Populatie, doelgroep en steekproef.....	7
3.3 Onderzoeksmethode: Enquête.....	8
3.4 Onderzoeksmethode: <i>Mental maps</i>	9
3.5 Reflectie.....	9
3.6 Ethiek.....	10
Hoofdstuk 4 – Resultaten	10
4.1 Kwantitatieve analyse: Enquête.....	10
4.1.1 Meervoudige logistische regressie.....	13
4.1.2 Invloed studierichting.....	13
4.1.3. Invloed van <i>De Rurale Idylle</i>	13
4.1.4. Invloed van individuele kenmerken.....	15
4.1.5. Invloed van familie en vrienden en de media.....	15
4.2 Kwalitatieve analyse: <i>Mental maps</i>	16
Hoofdstuk 5 – Conclusie	18
5.1 Aanbevelingen.....	19
Literatuurlijst	20
Bijlagen	23
Bijlage 1: Enquête.....	23
Bijlage 2: Format <i>Mental map</i>	26
Bijlage 3: Verzamelde <i>Mental maps</i>	27

Hoofdstuk 1 - Inleiding

1.1 Introductie

Als men aan het *platteland* denkt, wordt vaak gedacht aan dieren, 'de boerderij', natuur, rust, boeren, gezelligheid, werken, maar ook aan stank (LEI & PPO, 2014).

Een representatie van het *platteland* bestaat vaak uit een combinatie van concrete, objectieve kenmerken van rurale gebieden, zoals dieren en 'de boerderij', in combinatie met sociale kenmerken van het sociale leven op het *platteland*, zoals gezelligheid en rust (Anderson et al., 2016; Rye, 2006). Mensen hebben over het algemeen een visueel-figuratief beeld van het *platteland* (Haartsen et al., 2003).

Toch kan het concept het *platteland* op veel manieren benadert en gedefinieerd worden (Gennaro & Fantini, 2002). Iedere sociale groep leeft in zijn eigen omgeving waardoor ze het *platteland* anders ervaren dan andere sociale groepen. Twee personen die naast elkaar wonen op het *platteland* kunnen een heel ander idee en representatie hebben bij 'hun' *platteland* (Cloke, 2003). Sociale, economische en omgevingskenmerken kunnen per plattelandsgebied bovendien verschillen (Yarwood, 2005).

1.2 Relevantie

Er is al veel onderzoek gedaan naar representaties van het *platteland*. Toch is onderzoek naar representaties over het *platteland* nog relevant, aangezien Haartsen et al. (2003) benadrukken dat de representaties van vandaag, morgen anders kunnen zijn. In onderzoeken wordt vaak genoemd dat representaties worden geconstrueerd of gemaakt. Er wordt echter minder duidelijk gesproken over het vormingsproces van representaties. Hoe, waarom, waar en wanneer worden representaties gevormd (Horton, 2008)? Het vormingsproces is per leeftijdsgroep verschillend, omdat per fase, generatie en leeftijd verschillende normen en waarden belangrijk zijn (Ryder, 1965). De leeftijdsgroep 'studenten' staat in dit onderzoek centraal. Haartsen et al. (2003) ondersteunen het idee dat tussen leeftijdsgroepen verschillende representaties bestaan, maar noemen niet dat er verschillen bestaan binnen bepaalde leeftijdsgroepen, bijvoorbeeld studenten.

Wat is het beeld dat studenten hebben van het *platteland* en hoe komen deze beelden tot stand? Dit onderzoek richt zich op verschillen in representaties binnen de leeftijdsgroep 'studenten' en focust zich op de invloed die een studierichting heeft op de vorming van representaties.

1.3 Probleemstelling

Het doel van dit onderzoek is het mogelijke verschil te verklaren tussen beelden van het *platteland* door studenten met verschillende studierichtingen. Studenten die een landbouw-gerelateerde studie volgen en studenten die een niet-landbouw gerelateerde studie volgen zijn onderzocht.

Voor het onderzoek is de volgende hoofdvraag opgesteld: Welke invloed heeft het volgen van een landbouw-gerelateerde studie of het volgen van een niet-landbouw gerelateerde studie op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*?

Om een antwoord te geven op de hoofdvraag zijn er deelvragen opgesteld.

- Wat voor beelden hebben studenten die een landbouw-gerelateerde studie volgen van het *platteland*?
- Wat voor beelden hebben studenten die een niet-landbouw gerelateerde studie volgen van het *platteland*?
- Wat zijn de mogelijke verschillen en overeenkomsten tussen beelden van studenten met een landbouw-gerelateerde studie en een niet-landbouw gerelateerde studie?

- Kan er een verklaring gevonden worden voor de mogelijke verschillen en overeenkomsten tussen beelden van studenten met een landbouw-gerelateerde studie en een niet-landbouw gerelateerde studie?

1.4 Opbouw scriptie

Hoofdstuk 1 van deze scriptie bestaat uit een inleiding en uit de probleemstelling met hoofd- en deelvragen. In hoofdstuk 2 worden relevante concepten en theorieën gedefinieerd en beschreven in het theoretisch kader. Hoofdstuk 3 behandelt de methodologie die gebruikt is voor dit onderzoek. Hieruit volgen de resultaten in hoofdstuk 4 en wordt de scriptie afgesloten met een antwoord op de hoofdvraag in de conclusie (hoofdstuk 5). Als laatste volgt de literatuurlijst en de bijlagen.

Hoofdstuk 2 - Theoretisch kader

2.1 Definities

Er is al jarenlang onenigheid over de definitie van het *platteland* (Gennaro & Fantini, 2002; Rye, 2006). Voor dit onderzoek is het van belang welke definitie van het *platteland* wordt gehanteerd.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (2016) gebruikt de omgevingsdichtheid om stad en *platteland* te definiëren. De omgevingsdichtheid is een maatstaf om de stedelijkheid van een gebied te bepalen. Er bestaan vijf categorieën van stedelijkheid, van zeer sterk stedelijk naar niet stedelijk (Ibid.). Strijker (2016) noemt matig en niet stedelijke plaatsen het *platteland*.

Heins (2002) beargumenteert dat er verschillende benaderingen zijn ten aanzien van het begrip het *platteland*. In tabel 1 worden deze verschillende benaderingen weergegeven.

Tabel 1: Benaderingen van het begrip het platteland

<p>Functionalistische benadering (Cloke & Goodwin, 1993, in Heins, 2002)</p> <p>Betekenis van het <i>platteland</i> wordt bepaald door functies op het <i>platteland</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kleine nederzettingen - Extensief ruimtegebruik (recreatie, landbouw etc.) - Hechte gemeenschap - Respect voor de omgeving 	<p>Pragmatisch-holistische benadering (Cloke & Goodwin, 1993, in Heins, 2002)</p> <p>Betekenis van het <i>platteland</i>: alles wat niet urbaan (stedelijk) is</p> <p>Het <i>platteland</i> wordt in zijn geheel gezien, binnen een internationaal economische, verstedelijkte en sociaal-maatschappelijke context.</p>
<p>Constructivistische benadering (Huigen, 1996)</p> <p>Betekenis van het <i>platteland</i> is niet eenduidig.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het begrip in een sociale constructie (o.a. Gennaro & Fantini, 2002) - Diversiteit van de werkelijkheid (Heins, 2002) 	<p>Deconstructivistische benadering (Cloke & Goodwin, 1993, in Heins, 2002)</p> <p>Scheiding tussen locatie van het <i>platteland</i> en de betekenis van het <i>platteland</i></p> <p>Scheiding functionele rurale ruimte en geconstrueerde rurale ruimte</p>

2.2 Sociale constructies

Dit onderzoek gaat uit van de constructivistische benadering, aangezien het *platteland* een sociale constructie is (Gennaro & Fantini, 2002; Greider & Garkovich, 1994; Horton, 2008; Meijering et al., 2007; Rye, 2006; Woods, 2005). De hele wereld wordt gemaakt door onze gedachten (Sinatra & Pintrich, 2008). Een sociale constructie is het inkleuren van een sociaal object door een sociale groep met het doel hiermee te kunnen communiceren en het te gebruiken voor hoe men zich moet gedragen (Moscovici, 1963). Een sociale constructie bestaat alleen in de gedachten van mensen, waar ze een sociaal object een eigen identiteit geven (Woods, 2005).

In onderzoeken wordt vaak gebruik gemaakt van de theorie over sociale representaties bij het benaderen van het concept het *platteland*. Een sociale representatie wordt gezien als een raamwerk voor mentale constructies en gedachten die groepen gezamenlijk delen en bedenken (Wagner et al., 1996). Een sociale representatie of een sociale constructie wordt gebruikt om de complexiteit in de wereld te kunnen begrijpen (Gennaro & Fantini, 2002; Haartsen et al., 2003). Uiteindelijk wordt het *platteland* dus gedefinieerd door individuen zelf (Woods, 2005).

Uit voorgaande theorie kan worden geconcludeerd dat individuen, en dus ook studenten, zelf een invulling geven aan begrippen als het *platteland* door middel van sociale constructies en representaties.

Volgens Haartsen et al. (2003) zijn er drie categorieën waar de ideeën en representaties van mensen wat betreft het *platteland* in kunnen worden onderverdeeld. De representatie van het *platteland* door een individu kan namelijk bestaan uit:

- Visueel-figuratieve kenmerken
  - o Hoe ziet het *platteland* er uit?
- Sociaaleconomisch-functionele kenmerken
  - o Hoe werkt het *platteland*?
- Sociaal-culturele kenmerken
  - o Wat betekent het *platteland*?
  - o Normen en waarden

Deze drie categorieën vormen een basis voor de analyse van de data die verkregen is in dit onderzoek. In hoofdstuk 3.3 en hoofdstuk 4.1 wordt verder aandacht besteed aan de analyse met behulp van de categorieën.

2.3 De Rurale Idylle

Vaak leren kinderen van kinds af aan dat het *platteland* idyllisch is. Hierdoor geven mensen betekenis aan het *platteland* door gebruik te maken idyllische denkbeelden (Cloke, 2003). Bij *de rurale idylle* wordt het *platteland* gezien als nostalgisch, vriendelijk en hecht, natuurlijk en simpel, een plek zonder problemen, traditioneel, een plek om te spelen en een plek met een beter milieu (Yarwood, 2005). *De rurale idylle* is een populaire culturele representatie (Horton, 2008). Ondanks dat een populaire culturele representatie natuurlijk kan lijken, wordt ook dit geconstrueerd. Woods (2005) noemt *de rurale idylle* dan ook een mythe.

Ondanks het denkbeeld *de rurale idylle* hebben jongeren toch een enigszins negatieve kijk op het *platteland*, omdat ze vinden dat er te weinig amusement op het *platteland* is en dat het er stil is (Haartsen et al., 2003). Het is van belang voor dit onderzoek om te achterhalen of studenten gebruik maken van idyllische denkbeelden.

2.4 Individuele kenmerken, familie & vrienden en media

Sociale constructies en representaties van studenten worden door verschillende factoren beïnvloed. Massa media, zoals televisie, kranten en tijdschriften, en contact met vrienden en familie zijn beïnvloedende factoren (Haartsen, 2002). Verder kunnen individuele kenmerken als opleidingsniveau (Haartsen et al., 2003) en de fase, de generatie (cohort) en de leeftijd van een individu invloed hebben (Haartsen et al., 2003; Ryder, 1965). Haartsen et al. (2003) geven aan dat er vooral verschil bestaat tussen leeftijdsgroepen, en niet binnen leeftijdsgroepen. Op basis hiervan wordt verwacht dat een mogelijk verschil in representatie bij studenten niet wordt beïnvloed door leeftijd. Studenten (jongeren) hebben naast een visueel-figuratief beeld, vooral een sociaaleconomisch-functionele kijk op het *platteland* (Haartsen et al., 2003).

Er blijkt ook tussen mannen en vrouwen verschil te zitten in de manier waarop zij naar het *platteland* kijken. Vrouwen hebben vooral een visueel-figuratief beeld van het *platteland*. Mannen vooral een sociaaleconomisch-functioneel beeld van het *platteland* en een meer sociaal-cultureel beeld dan vrouwen (Haartsen, 2002).

Kinderen uit zowel de stad als kinderen van het *platteland* baseren hun belevingen met het *platteland* op een andere manier. Kinderen die op het *platteland* leven hebben ervaringen opgedaan omdat ze op het *platteland* zijn opgegroeid (McCormack, 2002). Kinderen die in de stad zijn opgegroeid baseren hun beleving van het *platteland* vooral op wat ze lezen, wat ze zien op de televisie en op hun ervaringen met het *platteland* (Ibid.).

De Nederlandse media schetsten vaak een negatief beeld over het *platteland*, zoals problemen in krimpgebieden (Van Meeteren, 2011), maar ook boeren met psychische problemen (Verheij, 2005). De omgeving waar studenten zijn opgegroeid en daardoor de informatie die ze verkrijgen van het *platteland*, is dus een belangrijk element dat de representaties van het *platteland* beïnvloedt.

2.5 Scholing: Cognitie en Perceptie

Om erachter te komen of scholing invloed heeft op representaties van een individu, is het belangrijk om te weten hoe representaties tot stand komen.

De cognitie van een individu bestaat uit onze gedachten en onze kennis (Barsalou et al., 2007). Onze cognitie is in staat om representaties te maken van bepaalde ideeën (Kiefer & Trumpp, 2012). Cognitie wordt onder andere gevormd door percepties (Ibid.). Onze perceptie bestaat uit informatie die opgepikt wordt door onze zintuigen (Holloway & Hubbard, 2001). Ons verstand gebruikt percepties om mentale representaties te construeren (Holloway & Hubbard, 2001; Siegel, 2012).

Is het dan zo dat scholing invloed kan hebben op de cognitie en perceptie van een individu?

De meeste kennis die individuen opdoen van de omgeving komen voort uit visuele beelden (Holloway & Hubbard, 2001). Zo zijn teksten van studies een krachtige bron voor overdracht van kennis aan studenten, aangezien wetenschappelijke kennis mede wordt opgedaan door visuele beelden, bijvoorbeeld het lezen van teksten (Van den Broek, 2010).

Hieruit kan worden geconcludeerd dat mede door wat docenten vertellen en laten lezen (scholing), onze cognitie wordt gevormd. Novak (2010) noemt docenten dan ook 'scheppers van kennis'. Representaties die een student heeft van bijvoorbeeld het *platteland*, wordt dus door scholing beïnvloed.

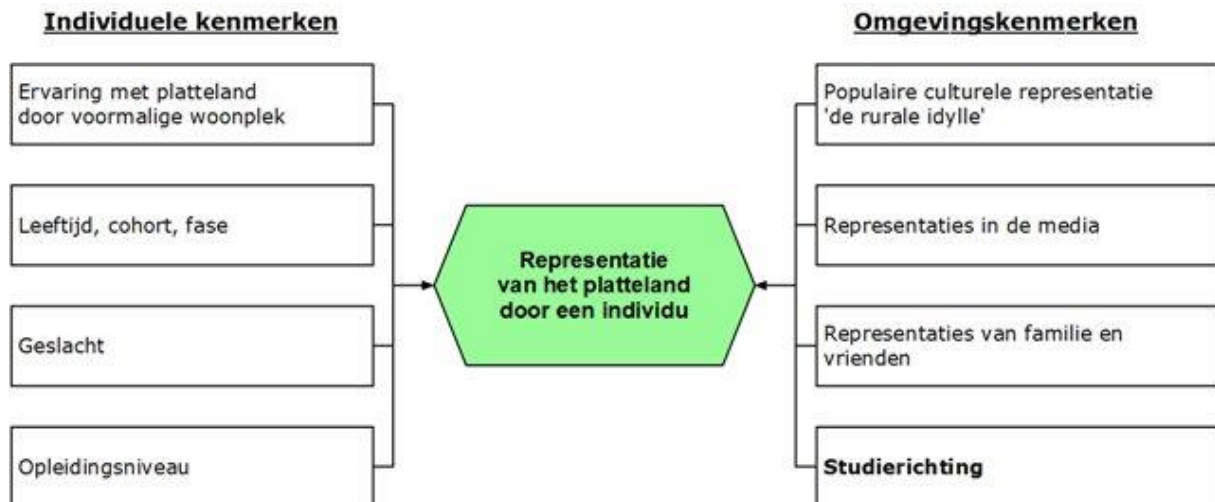
2.6 Het conceptueel model

Het theoretisch kader geeft aan dat meerdere aspecten invloed hebben de vorming van representaties van het *platteland* door een individu. In het conceptueel model (figuur 1) worden deze aspecten onderverdeeld in individuele- en omgevingskenmerken. Leeftijd, cohort en fase, het opleidingsniveau, geslacht en waar een individu is opgegroeid, zijn individuele kenmerken van een individu.

Externe factoren als de invloed van familie, vrienden en media, populaire culturele representaties en studierichting zijn omgevingskenmerken.

Figuur 1: Het conceptueel model

Uit het conceptueel model blijkt onder andere dat de studierichting (scholing) invloed heeft op de vorming van representaties, maar in hoeverre heeft een landbouw-gerelateerde studie of een niet-landbouw gerelateerde studie invloed op de vorming van representaties van het *platteland* door studenten?

Hoofdstuk 3 – Methodologie

3.1 Inleiding

In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van zowel secundaire data als primaire data. De secundaire data geven inzicht in reeds gevonden informatie van bepaalde onderwerpen (White, 2010). De secundaire data in dit onderzoek is beschreven in het theoretisch kader. De primaire data in dit onderzoek is verkregen door middel van twee onderzoeksmethodes: enquêtes en *mental maps*, die in de paragrafen 3.2 en 3.3 worden beschreven.

3.2 Populatie, doelgroep en steekproef

Voor een onderzoek is het belangrijk om vast te stellen wat de doelgroep en de populatie van het onderzoek is. In dit onderzoek wordt geprobeerd een representatief beeld te schetsen van studenten die een landbouw-gerelateerde studie volgen en van studenten die een niet-landbouw gerelateerde studie volgen in Noord-Nederland en Overijssel op Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO) of Hoger Beroepsonderwijs (HBO). De populatie van dit onderzoek is: MBO en HBO studenten in Noord-Nederland en Overijssel.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de steden Groningen, Leeuwarden, Meppel en Enschede. Enschede ligt niet in Noord-Nederland, maar is vergelijkbaar met de andere steden qua omgeving (Latten, 2009).

Er is gekozen om MBO en HBO studenten te onderzoeken om een mogelijk verschil in opleidingsniveau te verklaren. Het Wetenschappelijk Onderwijs (WO) is achterwege gelaten omdat dit niveau vooral gericht is op het vormen van onderzoekers, terwijl het HBO en MBO meer beroepsgericht zijn (Van Keulen, 2006).

Onderstaande groepen 1 en 2 zijn gekozen als landbouw-gerelateerde studenten, groepen 3 en 4 zijn de niet-landbouw gerelateerde studenten. Deze vier groepen vormen samen de doelgroepen van dit onderzoek.

1. MBO Veehouderij studenten; Terra College in Groningen
2. HBO Dier- en Veehouderij studenten; Van Hall Larenstein in Leeuwarden.
3. MBO Pedagogisch Werk studenten; Drenthe College in Meppel
4. HBO Social Work studenten; Saxion in Enschede

Dit onderzoek heeft gebruik gemaakt van quota steekproeven. De quota steekproef gebruikt subgroepen die op basis van criteria van de onderzoeker zijn gekozen (Acharya et al., 2013). De subgroepen in dit onderzoek zijn veehouderij- en Social Work studenten. Veehouderij is gekozen als landbouw-gerelateerde studie omdat deze studenten bezig zijn met onder andere de bodem en met grasland (TerraMBO, ...). Social Work is als niet-landbouw studie gekozen omdat deze groep weinig tot geen lessen heeft over het *platteland*, en hierdoor geen inhoudelijke overlap heeft met de landbouw-gerelateerde studie. Zowel de landbouw-gerelateerde studies als de niet-landbouw studies zitten in dezelfde beroepsrichting, om verschil in beeldvorming per beroepsrichting te voorkomen.

De quota steekproef is geschikt voor onderzoeken die verschillen proberen te vinden tussen groepen, zoals dit onderzoek (McLafferty, 2010). Deze steekproef is niet aselekt en random, daarom is het lastig om harde conclusies te trekken over de populatie.

Emailcontact met medewerkers van de scholen heeft er voor gezorgd dat de doelgroepen zijn benaderd. Op basis van criteria van de onderzoeker hebben medewerkers klassen aangewezen waar in is geënquêteerd. Het belangrijkste criterium is dat de aangewezen studenten Veehouderij of Social work moeten volgen. De keus van de medewerkers wat betreft het uitkiezen van de klassen kan mogelijk invloed hebben op dit onderzoek. Studenten die namelijk niet in de aangewezen klassen zitten, hebben niet deelgenomen aan dit onderzoek.

3.3 Onderzoeksmethode: Enquête

Zoals genoemd is in dit onderzoek gebruik gemaakt van enquêtes. De enquête is gebruikt om achter de positie en meningen van mensen tegenover het concept het *platteland* te komen (McLafferty, 2010). Een enquête is geschikt om informatie te verkrijgen van een diverse en grote populatie, zoals studenten (ibid.). De gebruikte enquête is bijgevoegd in bijlage 1.

In de enquête zijn open en gesloten vragen gemixt gebruikt. Uit de gesloten enquêtevragen komt kwantitatieve data. Het voordeel van gesloten vragen is dat het makkelijk te analyseren is, in dit geval met statistiek en het computerprogramma SPSS (McLafferty, 2010).

De open vragen zijn gesteld in de vorm van een open-associatie vraag, waar respondenten drie woorden kunnen invullen die ze doet denken aan het *platteland*. De informatie die voortkomt uit deze vraag is kwalitatief. De kwalitatieve informatie geeft persoonlijke ervaringen, subjectieve betekenissen, emoties en waardes van de studenten weer (Clifford et al., 2010). De respondenten hebben hun eigen geformuleerde antwoord gegeven. Hoe de studenten het *platteland* 'echt' zien is hierdoor niet beïnvloed door de onderzoeker (Ibid.). De open vragen worden op basis van de volgende drie categorieën van Haartsen et al. (2003) geanalyseerd: de visueel-figuratieve categorie, de sociaaleconomisch-functionele categorie en de sociaal-culturele categorie. Deze categorieën zijn besproken in hoofdstuk 2.2.

Hoewel dit onderzoek zich richt op de invloed van scholing op de representatie van studenten, is rekening gehouden met de andere elementen die invloed hebben op representaties.

Er zijn daarom vragen gesteld over kenmerken als studierichting, geslacht, opleidingsniveau en waar een respondent is opgegroeid (stad of *platteland*). Het geboortjaar van de respondent is gevraagd om de leeftijd en het cohort van de respondenten te achterhalen. De fase van de studenten is niet gevraagd. Verwacht wordt dat deze variabele geen grote invloed zal hebben omdat 'student zijn' al een fase is (Universiteit van Amsterdam, 2015). Er is rekening gehouden met de populaire representatie *de rurale idylle* en zijn er vragen gesteld over de invloed van media of familie en vrienden. Per respondent is bekeken of enkele kenmerken van *de rurale idylle* (zie paragraaf 2.3) in de open-associatievraag zijn genoemd. Als respondenten één van deze kenmerken noemt, geeft dit aan dat ze ruraal idyllische denkbeelden hebben. De invloed van media, familie en vrienden is onderzocht door te vragen of respondenten verschil zien in beelden in de media of beelden van familie en vrienden met hun eigen beeld. Als er geen verschil bestaat, kan dit aangeven dat deze factoren invloed hebben op het beeld dat de respondenten hebben.

Voor de afname van de enquêtes zijn de aangewezen klassen bezocht. De respondenten hebben de enquête zelf ingevuld, met vooraf de mededeling dat de onderzoeker beschikbaar is voor vragen en opmerkingen. In totaal zijn er 212 enquêtes verzameld, waarvan 105 ingevuld door veehouders en 107 door social workers. Na het invullen van de enquêtes (en de *mental maps*) zijn de respondenten en medewerkers bedankt met een kleine attentie.

3.4 Onderzoeksmethode: *Mental maps*

De methode *mental maps* dient als aanvullende onderzoeksmethode. *Mental maps* zijn een grafische weergave van mentale representaties in de vorm van schetsen (Fraczak, 2009). Een individu bewaart mentale representaties in het brein. Mentale representaties geven een samenvatting van relaties die bestaan met de omgeving en het visuele beeld van de omgeving (Holloway & Hubbard, 2001).

Per klas is tijdens het enquêteren gevraagd of enkele studenten in plaats van een enquête, een *mental map* wilden maken. De respondenten is gevraagd hun beeld van het *platteland* in enkele minuten te schetsen op papier. De format van de *mental map* is bijgevoegd in bijlage 2.

De welwillendheid van de studenten om een tekening te maken bleek belangrijk. Niet in iedere klas waren studenten bereid om een *mental map* te maken. Als resultaat hebben vier veehouderijstudenten en drie social work studenten een *mental map* gemaakt. Alle respondenten zijn vrouw, volgen een MBO opleiding en komen (op één na) van het platteland. Helaas hebben geen mannen of HBO studenten een *mental map* willen invullen.

Voor de codering van de *mental maps* is ook gebruik gemaakt van de drie categorieën van Haartsen et al. (2003) (zie hoofdstuk 2.2). De onderdelen die getekend zijn op de *mental maps* zijn onder deze categorieën verdeeld, geheel op basis van de interpretatie van de onderzoeker en de studenten. De studenten hebben bij hun tekening geen extra, mondelinge informatie gegeven.

3.5 Reflectie

Het nadeel van *mental maps* en het stellen van een open-associatie vraag in een enquête is dat de onderzoeker zijn eigen interpretatie heeft van wat een respondent tekent of opschrijft. Zo kan de respondent iets anders bedoelen dan dat de onderzoeker in gedachten heeft. Om dit nadeel te verkleinen is in dit onderzoek gebruikt gemaakt van de expertise van medestudenten (gebaseerd op Haartsen et al., 2003). Hoe vaak één van de categorieën per respondent is genoemd, is niet meegenomen in dit onderzoek. Een analyse waar de weging per categorie wordt meegenomen is te groot om te onderzoeken binnen de tijdsplanning van een Bachelorproject. Hierdoor is er informatie verloren gegaan.

In de enquête hadden enkele vragen nauwkeuriger gesteld kunnen worden. Bij vraag 8 en 10 is gevraagd of er verschil zit in beeld van vrienden en familie en de media en het eigen beeld van de respondent van het *platteland* (zie bijlage 1). Bij deze vragen waren de antwoordmogelijkheden: 'Ja', 'Nee' en 'Weet ik niet'. Vier respondenten hebben aangegeven dat er 'soms' verschil zit. Zo schreef een respondent dat er wel verschil in beeld bestaat tussen vrienden uit de stad, maar niet met vrienden van het *platteland*. 'Soms, omdat ...' had bij deze vraag als antwoordmogelijkheid kunnen worden toegevoegd. Aangezien deze respondenten wel verschil zien in hun eigen beeld en het beeld van anderen is er voor gekozen om deze antwoorden te interpreteren als 'Ja'.

Als tweede is het aandeel mannen en vrouwen per groep niet gelijk. Van de veehouderijstudenten zijn 89 man en 16 vrouw. Bij de social workers zijn 12 man en 95 vrouw. Het is voor het onderzoek echter meer van belang dat de inhoud van de studies niet overlapt.

3.6 Ethiek

Bovenaan de enquête en de *mental map* staat de aard en de duur van het onderzoek (Rijksuniversiteit Groningen, 2015). Dat meedoen anoniem is en dat de gegevens vertrouwelijk en privé worden verwerkt (Hay, 2010), staat ook bovenaan. Tijdens de introductie voorafgaand aan het afnemen van de enquêtes en *mental maps* is benadrukt dat meedoen anoniem is en niet verplicht. De anonimiteit van de respondent is gewaarborgd door de vrijwillig ingevulde email-adressen af te scheuren van de enquête. De respondenten zijn allen akkoord gegaan. De docent van de klas gaf echter aan dat de leerlingen de enquête in móesten vullen. Dit kan invloed hebben gehad op de instemming van de respondenten om mee te doen aan de enquête.

Tijdens het enquêteren heeft de onderzoeker geprobeerd zo min mogelijk invloed uit te oefenen op de respondenten door niet met ze te praten over de inhoud. Wellicht hebben respondenten wel invloed op elkaar gehad, aangezien ze naast elkaar zaten in de klas. Dit geldt voor zowel de enquête als voor de *mental maps*.

Hoofdstuk 4 – Resultaten

4.1 Kwantitatieve analyse: Enquête

Respondenten in dit onderzoek hebben het vaakst de visueel-figuratieve categorie genoemd. Dit komt overeen met het onderzoek van Haartsen et al. (2003), die aangeeft dat mensen vooral een visueel-figuratief beeld hebben van het *platteland*. Dat studenten naast een visueel-figuratief beeld vooral een sociaaleconomisch-functioneel beeld hebben, komt echter niet duidelijk naar voren. De sociaal-culturele categorie is namelijk vaker genoemd dan de sociaaleconomisch-functionele categorie. Opvallend is dat social workers de categorie sociaal-cultureel in verhouding met de veehouderijstudenten minder vaak hebben genoemd. Hoe vaak de categorieën in totaal en per studierichting zijn genoemd is te zien in tabel 2. Tabel 3 geeft aan welke associatiewoorden het vaakst zijn gegeven per studierichting.

Tabel 2: Per categorie het aantal ingevulde woorden in totaal en per studierichting.

	Visueel-figuratieve categorie	Sociaaleconomisch-functionele categorie	Sociaal-culturele categorie
Alle respondenten in totaal			
Wel ingevuld	206	90	95
Niet ingevuld	6	122	117
Veehouderijstudenten			
Wel ingevuld	100	45	55
Niet ingevuld	5	60	50
Social Work studenten			
Wel ingevuld	106	45	40
Niet ingevuld	1	62	67

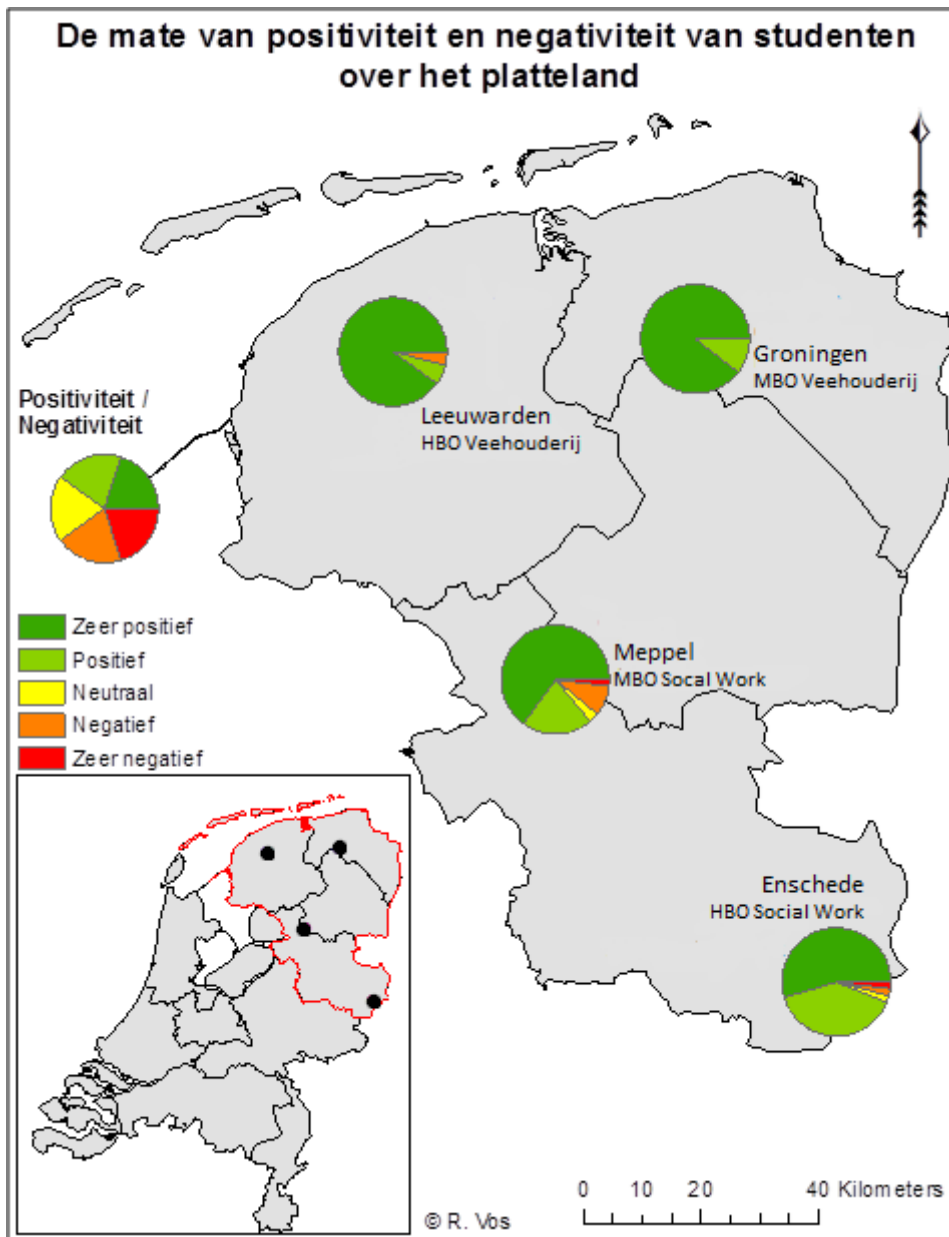
Tabel 3: Top 10 associatiwoorden per studierichting

Veehouderij studenten		Social Work studenten	
Woord	Aantal keer genoemd	Woord	Aantal keer genoemd
Koe(ien)	39	Koe(ien)	48
Boerderij(en)	33	Boerderij(en)	42
Ruimte	31	Weiland(en)	40
Trekker(s)	21	Boer(en)	26
Rust	18	Trekker(s)	20
Boer(en)	15	Dieren	19
Gras	15	Groen	9
Vrijheid	9	Gras	9
Ons kent ons	9	Natuur	8
Dorp(en) + Weiland(en)	7	Dorp(en)	8

De rode woorden in tabel 3 staan bij de éne groep wel in de top 10, en bij de andere groep niet. Een opvallend woord is 'ons kent ons'. Dit is door negen veehouders wel ingevuld, maar geen enkele keer door social workers. Andere opvallende associatiwoorden die niet in de top 10 staan zijn 'stank' en 'hard/mooi werken'. 'Stank' wordt wel door social workers genoemd, maar niet door veehouderijstudenten. 'Hard/mooi werken' wordt juist door veehouderijstudenten genoemd en niet door social workers.

Over het algemeen hebben de studenten een positief beeld van het *platteland*, terwijl Haartsen et al. (2003) noemen dat jongeren vaak minder positief zijn. De weinige woorden die als negatief zijn bestempeld, zoals 'saai' en 'kut internet', passen wel bij de redenen die Haartsen et al. (2003) geven voor de negatieve houding van jongeren, namelijk dat het *platteland* stil is en dat er weinig voorzieningen zijn. Social workers hebben een relatief minder positief beeld van het *platteland*. Dit is te zien op de kaart in figuur 2.

Figuur 2: Positiviteit en negativiteit onder studenten

Naast beschrijvende statistiek is voor dit onderzoek gebruik gemaakt van statistische analyse. De Chi-kwadraattoets, een meervoudige logistische regressie en de één-factor variantie analyse zijn gebruikt. Bij elke toets moet voldaan worden aan bepaalde voorwaarden. Zo mag bij de chi-kwadraattoets maximaal 20% van de cellen minder dan vijf respondenten bevatten. Niet bij elke uitgevoerde toets is hieraan voldaan. Dit is opgelost door de Fisher's Exact van de toets te nemen, die deze voorwaarden niet toepast. Bij alle toetsen staat het significantieniveau op 0,05. De drie categorieën, de visueel-figuratieve, de sociaaleconomisch-functionele en de sociaal-culturele (Haarsten et al., 2003), fungeren als variabele die het beeld van het *platteland* door studenten aanduidt. Welke invloed een variabele heeft op het beeld van studenten is per categorie onderzocht.

4.1.1 Meervoudige logistische regressie

De meervoudige logistische regressie berekent de invloed van alle variabelen tezamen op één afhankelijke variabele. De drie categorieën zijn hier afhankelijke variabelen. Hier tegenover staan alle beïnvloedende variabelen als onafhankelijke variabelen. Bij de regressie zijn het geboortejaar en de invloed van familie en vrienden en media niet mee getoetst. Het geboortejaar heeft geen invloed omdat de respondenten allemaal jongeren zijn. De invloed van familie en vrienden en van media zijn niet mee getoetst omdat deze variabelen bestaan uit meer dan twee categorieën. Paragrafen 4.1.4 en 4.1.5 besteden aandacht aan deze variabelen.

Geen van alle beïnvloedende variabelen heeft in verhouding duidelijk meer invloed op het visueel-figuratieve of het sociaaleconomisch-functionele beeld dat studenten hebben van het *platteland*. Echter geeft de toets wel aan dat de populaire culturele representatie *de rurale idylle* een significante invloed heeft op het sociaal-culturele beeld dat studenten hebben van het *platteland*. Paragraaf 4.1.3 gaat hier verder op in. In tabel 4 staat per categorie en per variabele het significantieniveau van de regressie. Een significantieniveau van onder de 0,05 geeft een verband aan tussen variabelen. Alleen het rode getal geeft een verband aan, en wel tussen *de rurale idylle* en de sociaal-culturele categorie.

Tabel 4: Het significantieniveau van de meervoudige logistische regressie per variabele per categorie

	Opleidingsniveau	Studierichting	Stad/Platteland	Geslacht	<i>Rurale Idylle</i>
Visueel-figuratief	0,193	0,969	0,998	0,447	0,251
Sociaaleconomisch-functioneel	0,329	0,565	0,908	0,332	0,850
Sociaal-cultureel	0,425	0,672	0,185	0,413	<0,000

De regressie is de belangrijkste toets binnen dit onderzoek. Echter zijn per variabele nog enkele andere toetsen uitgevoerd. De resultaten daarvan worden beschreven in de opvolgende paragrafen.

4.1.2 Invloed studierichting

Er is onderzocht of er een chi-kwadraat verband bestaat tussen de studierichting en het beeld dat studenten hebben van het *platteland*. Hiervoor is het volledige databestand gebruikt.

De studierichting heeft geen significante invloed op de visueel-figuratieve en de sociaaleconomisch-functionele woorden die respondenten hebben ingevuld bij de associatievraag.

Tussen de sociaal-culturele categorie en de studierichting zit wel een significant chi-kwadraatverband van 0,028. Het verband is zeer zwak, wat blijkt uit de associatiemaat Cramer's V van 0,151. Ondanks het verband gevonden tussen de studierichting en de sociaal-culturele categorie, komt bij de meervoudige logistische regressie naar voren dat onder de invloed van alle andere variabelen de studierichting geen duidelijk grotere invloed meer heeft op het beeld van studenten.

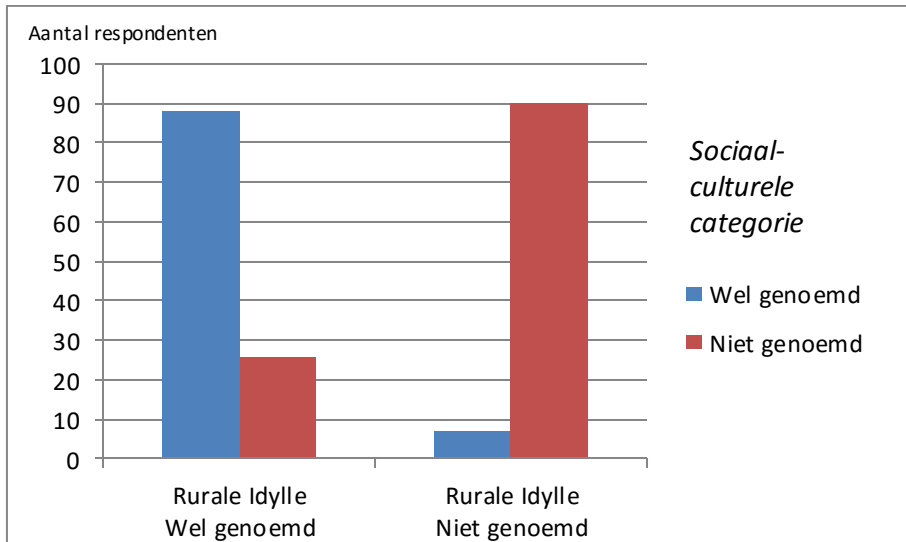
Vraag 3 en vraag 6 uit de enquête (zie bijlage 1) zijn ook met elkaar vergeleken. Hiervoor zijn alleen de landbouwstudenten getoetst. Volgens de chi-kwadraattoets komen de concepten die centraal staan bij de landbouw-gerelateerde studie, ingevuld door de respondenten zelf, niet overeen met het beeld dat studenten hebben van het *platteland*. Dit geeft aan dat scholing geen invloed heeft op het beeld van de veehouderijstudenten.

4.1.3. Invloed van *De Rurale Idylle*

Zoals genoemd is bij de meervoudige logistische regressie naar voren gekomen dat de populaire culturele representatie *de rurale idylle* invloed heeft op het sociaal-culturele beeld dat studenten hebben van het *platteland*. De chi-kwadraattoets geeft een zeer sterk (Cramer's V 0,701) significant verband van <0,000 aan.

Respondenten die géén ruraal idyllische woorden hebben ingevuld, hebben 37% minder kans om een sociaal-cultureel woord in te vullen. In figuur 3 komt dit duidelijk naar voren. In de figuur is te zien dat respondenten die geen ruraal idyllische woorden hebben ingevuld, in verhouding ook geen sociaal-culturele woorden hebben ingevuld, en andersom.

Figuur 3: Aantal respondenten die sociaal-culturele en ruraal idyllische woorden hebben ingevuld

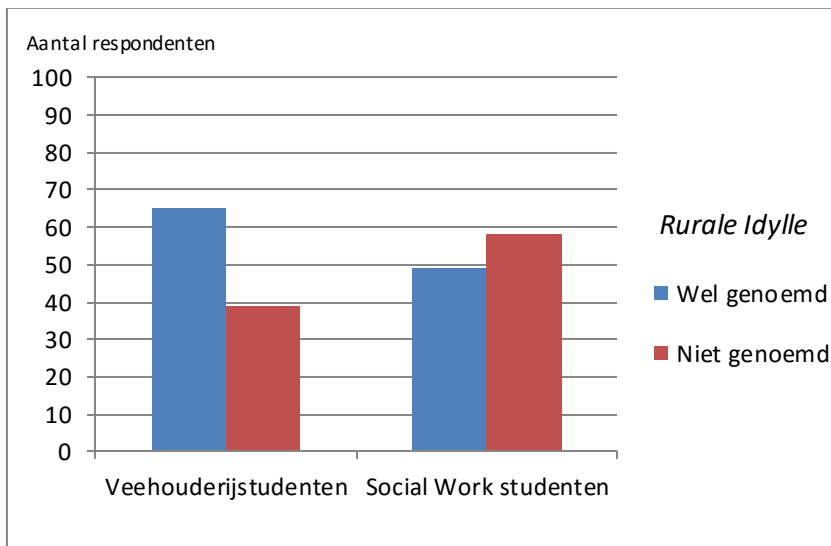

Er bestaat overlap tussen ruraal idyllische woorden en sociaal-culturele woorden. Een verband hier tussen is daarom logisch. Woorden als ‘thuis’, ‘ons kent ons’ en ‘vrijheid’ zijn zowel sociaal-cultureel als ruraal idyllisch. De populaire culturele representatie heeft dus een significant grotere invloed op het beeld dat studenten hebben van het *platteland* dan de andere getoetste variabelen. De respondenten in dit onderzoek maken dus gebruik van idyllische denkbeelden wat betreft het *platteland* (Cloke, 2003). Aangezien deze idyllische denkbeelden geconstrueerd zijn (Woods, 2005), denken de respondenten met behulp van sociale constructies.

De invloed van *de rurale idylle* is niet alleen getoetst voor alle respondenten, maar ook nog voor de studierichtingen apart. Veehouders hebben vaker wel een ruraal idyllisch woord genoemd dan niet. Social workers hebben vaker géén ruraal idyllisch woord ingevuld. Figuur 4 geeft de verhouding tussen veehouders en social workers weer.

De chi-kwadraattoets geeft ook een zeer zwak (Cramer’s V 0,168) significant verband aan van 0,015 tussen de studierichting en of een ruraal idyllisch woord is ingevuld. De studierichting heeft dus wel invloed op het invullen van een ruraal idyllisch woord, en daarbij wellicht ook op het sociaal-culturele beeld van de studenten.

Figuur 4: Per studierichting het aantal respondenten die een ruraal idyllisch woord hebben ingevuld

4.1.4. Invloed van individuele kenmerken

Het geboortjaar, dus leeftijd en cohort, heeft volgens de één-factor variantie analyse geen significante invloed op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*. Dit klopt met het idee dat er vooral verschil bestaat tussen leeftijdsgroepen, en niet binnen leeftijdsgroepen (Haartsen et al., 2003).

Opleidingsniveau heeft, op basis van een chi-kwadraattoets en de regressie, geen significante invloed op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*.

Waar een respondent is opgegroeid geeft bij een chi-kwadraattoets een zeer zwak (Cramer's V 0,185) significant verband aan van 0,008 met de sociaal-culturele categorie. Respondenten die op het *platteland* zijn opgegroeid hebben in verhouding een significant groter sociaal-cultureel beeld van het *platteland* dan stedelingen. Na gebruik van de regressie valt dit verband onder invloed van de andere variabelen weg.

Tussen de twee seksen bestaat ook verschil in beeld op het sociaal-culturele gebied. Geslacht geeft een zeer zwak (Cramer's V 0,116) significant chi-kwadraat verband aan van 0,016. Mannen hebben in verhouding met vrouwen een significant groter sociaal-cultureel beeld van het *platteland*, wat Haartsen (2002) ook concludeert. Na gebruik van de regressie valt ook dit verband onder invloed van de andere variabelen weg.

4.1.5. Invloed van familie en vrienden en de media

De chi-kwadraattoets geeft aan dat tussen de drie categorieën (de visueel-figuratieve, de sociaaleconomisch-functionele en de sociaal-culturele) en de invloed van familie en vrienden geen verband bestaat wat betreft het beeld van het *platteland* door studenten.

De toets geeft bij de invloed van media wél een zeer zwak (Cramer's V 0,191) significant verband aan van 0,027 met het sociaal-culturele beeld. In verhouding zien studenten die géén sociaal-cultureel woord hebben ingevuld, ook géén verschil in hun beeld en het beeld dat geschetst wordt in de media. Dit kan betekenen dat de media weinig sociaal-culturele ideeën schetsen bij het *platteland*. Van Meeteren (2011) en Verheij (2005) noemen inderdaad dat media negatieve beelden schetsen van het *platteland*, en dit past niet bij een sociaal-cultureel beeld van het *platteland*.

De invloed van media kan, zoals genoemd, niet berekend worden onder invloed van de andere variabelen. Aangezien er een zeer zwak verband bestaat tussen het beeld van studenten en de invloed van media wordt er van uitgegaan dat media geen significant grote invloed heeft op het beeld van respondenten onder de invloed van de andere variabelen.

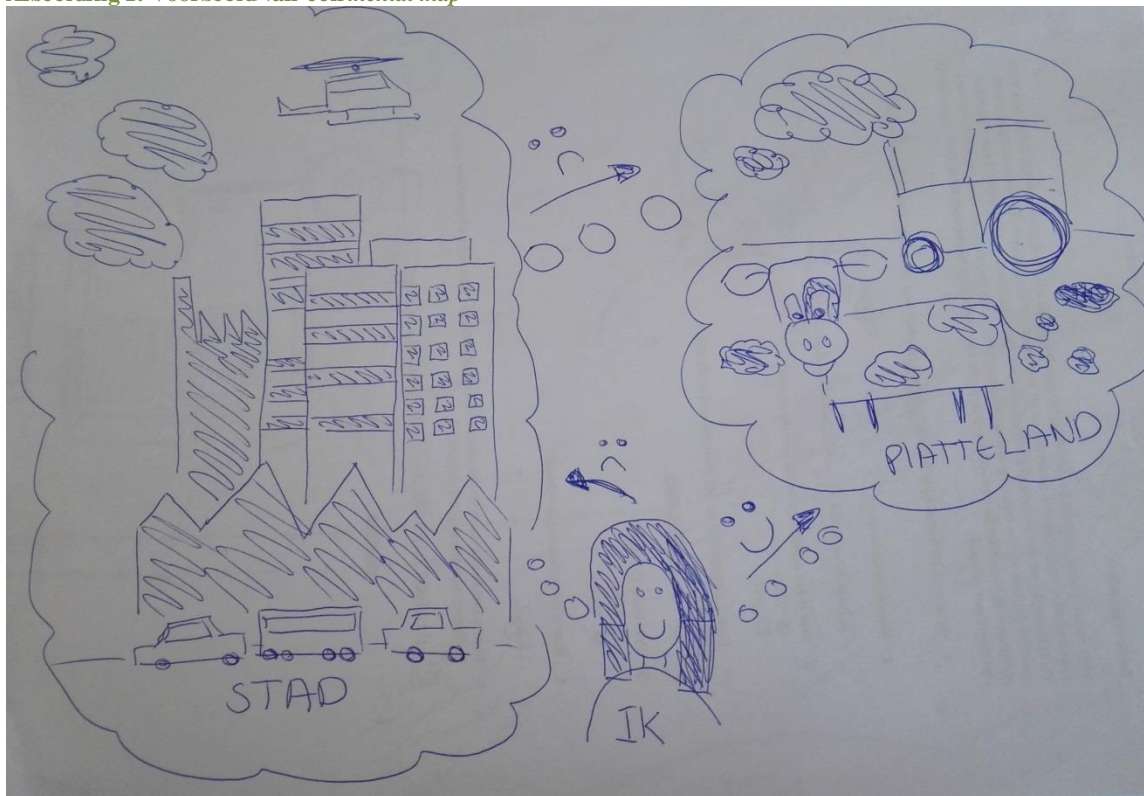
Toch bestaat er een sterk (Cramer's V 0,541) significant chi-kwadraat verband van $<0,000$ tussen de studierichting en de invloed van media. Veehouders vinden dat het beeld in de media heel erg verschilt van hun beeld, 86 van de 94 heeft dit ingevuld. De meerderheid van de social workers (48 van de 79) geeft aan dat hun beeld niet verschilt van het beeld in de media. Media hebben dus meer invloed op social workers dan op veehouderijstudenten. Social workers die weinig verschil zien met hun beeld en het beeld in de media vullen ook minder sociaal-culturele woorden in. Dit geeft weer aan dat de media weinig sociaal-culturele beelden schetsen bij het *platteland*.

4.2 Kwalitatieve analyse: *Mental maps*

Op alle tekeningen komt de visueel-figuratieve categorie het meest voor. Dit strookt met de uitkomst van de enquêtes en met de conclusie van Haartsen et al. (2003) dat mensen vooral een visueel-figuratief beeld hebben van het *platteland*. Koeien, weilanden en boerderijen zijn door de meeste respondenten getekend. Deze woorden passen bij de top 10 veel genoemde woorden in de enquête.

Zoals eerder genoemd komen zes van de zeven respondenten van het *platteland*, één is opgeroed in de stad. Opvallend is dat deze respondent het *platteland* schetst als tegenovergestelde van de stad. Ze ziet het *platteland* als positief en de stad als negatief, en de stad heeft volgens haar een negatieve invloed op het *platteland*. Dit is een sociaal-culturele kijk op het *platteland*. In afbeelding 1 is de *mental map* van deze veehouderijstudent te zien. In bijlage 3 staan foto's van alle verzamelde *mental maps*.

Afbeelding 1: Voorbeeld van een *mental map*

De veehouderijstudenten hebben naast visueel-figuratieve elementen, ook economisch-functionele elementen getekend. Een opvallend economisch-functioneel element is de trekker, getekend met uitstoot van gas en het trekken van een veekar. Op afbeelding 1 is een trekker te zien. Opvallend is dat de social work studenten geen trekker hebben getekend. Wel hebben deze respondenten allen een fiets op de weg getekend, en de veehouderij studenten niet. Deze fiets is getekend omdat ze allemaal door het *platteland* naar huis fietsen 'met de geur van aardappelen'. Dit is sociaal-cultureel. Bovengenoemde uitkomsten passen niet bij de uitkomsten van de enquête, waar er geen verschil zit per studierichting bij het invullen van de sociaaleconomisch-functionele categorie en waar veehouders vaker een sociaal-cultureel woord hebben ingevuld dan de niet-landbouw studenten. De populaire culturele representatie *de rurale idylle* komt niet sterkt naar voren in de tekeningen. Een oorzaak hiervoor kan zijn dat het lastig is om factoren passend bij nostalgie, vriendelijkheid, et cetera, te tekenen.

Aangezien alle respondenten vrouwen zijn, ze (op één na) van het *platteland* komen, ze allemaal jongeren zijn en allen een MBO opleiding volgen, kunnen de verschillen die uit de tekeningen voortkomen niet aan één van deze factoren verbonden worden. Op basis hiervan komt uit de *mental maps* naar voren dat studierichting invloed kan hebben op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*. Echter kan de invloed van media en familie en vrienden niet worden meegenomen in het resultaat, omdat deze variabelen niet gevraagd zijn. Bovendien kunnen de *mental maps* niet vergeleken worden met *mental maps* van mannen en HBO studenten, omdat hier geen *mental maps* van zijn verzameld.

Hoofdstuk 5 – Conclusie

Uit het theoretisch kader en uit de primaire data kan worden vastgesteld dat studenten vooral een visueel-figuratief beeld hebben van het *platteland*. Dit geldt voor zowel studenten die een landbouw-gerelateerde studie volgen als voor studenten die een niet-landbouw gerelateerde studie volgen. De sociaaleconomisch-functionele categorie wordt bij studenten van beide studierichtingen even vaak genoemd. Als laatst hebben landbouwstudenten een hoger sociaal-cultureel beeld van het *platteland* dan niet-landbouw studenten. Studenten zijn over het algemeen positief over het *platteland*. Niet-landbouw studenten zijn daarentegen relatief minder positief over het *platteland* in vergelijking met de landbouwstudenten.

De populaire culturele representatie *de rurale idylle* heeft als enige onder invloed van alle relevante variabelen tezamen een significant grotere invloed op het sociaal-culturele beeld dat studenten hebben van het *platteland*. Aangezien *de rurale idylle* een sociale constructie is (Woods, 2005), gebruiken studenten sociale representaties en constructies om hun beeld over het *platteland* te vormen.

Zonder de invloed van de andere relevante variabelen heeft de studierichting een zwakke invloed op het sociaal-culturele beeld van het *platteland* door studenten. De studierichting heeft ook een zwakke invloed op het invullen van een ruraal idyllisch woord, en daarmee op het sociaal-culturele beeld van studenten. Echter valt de invloed van de studierichting weg onder invloed van alle andere relevante variabelen. Dit betekent dat het volgen van een landbouw-gerelateerde studie of van een niet-landbouw gerelateerde studie geen significant grotere invloed heeft op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*.

De media hebben invloed op het verschil in sociaal-cultureel beeld tussen de twee groepen. Niet-landbouw studenten geven aan dat hun beeld weinig verschilt van het beeld in de media, terwijl landbouwstudenten juist vinden dat dit beeld heel erg verschilt. De media schetsen tegenwoordig weinig sociaal-culturele beelden van het *platteland* (Verheij, 2005; Van Meeteren, 2011). Het gegeven dat niet-landbouw studenten een minder sociaal-cultureel beeld hebben van het *platteland* en wel invloed voelt van de media, bevestigt dat de media weinig sociaal-culturele beelden schetsen en dat dit invloed heeft op de niet-landbouw studenten.

Tussen mannen en vrouwen bestaat volgens dit onderzoek en het onderzoek van Haartsen (2002) een verschil in beeld. Mannen hebben een meer sociaal-cultureel beeld van het *platteland* dan vrouwen. Studenten die op het *platteland* zijn opgegroeid hebben ook een meer sociaal-cultureel beeld van het *platteland* dan studenten die zijn opgegroeid in de stad. Echter vallen deze verschillen weg onder invloed van alle variabelen tezamen.

Het idee dat er geen verschil in representatie zit binnen bepaalde (cohort- en) leeftijdsgroepen (Haartsen et al., 2003), wordt door dit onderzoek bevestigd. Het leeftijdsverschil binnen de groep 'studenten' heeft namelijk geen invloed op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*. Bij de factoren opleidingsniveau, waar een respondent is opgegroeid en invloed van familie en vrienden zijn geen opvallende resultaten gevonden.

Uit dit onderzoek kan dus worden geconcludeerd dat jongeren vooral een visueel-figuratief beeld hebben van het *platteland*. De studierichting en de andere onderzochte variabelen hebben geen significante grote invloed op het beeld dat studenten hebben van het *platteland*. De populaire culturele representatie *de rurale idylle* heeft echter wél een significante invloed op de representatie van studenten, en dit betekent dat de representatie van studenten voor een groot deel wordt bepaald door sociale constructies (Woods, 2005) en idyllische denkbeelden (Cloke, 2003).

5.1 Aanbevelingen

Uit de *mental maps* lijkt meer verschil in beeld van het *platteland* per studierichting te komen dan uit de enquêtes. Wellicht geeft een meer omvangrijk kwalitatief onderzoek een breder inzicht in het verschil in beeld per studierichting. Tevens kan onderzoek naar meer verschillende studierichtingen andere resultaten opleveren.

Ondanks dat wetenschappers noemen dat opleidingsniveau en vrienden en familie invloed kunnen hebben op het beeld van individuen, is dat in dit onderzoek niet naar voren gekomen. Uitgebreider onderzoek tussen meerdere opleidingsniveaus, met bijvoorbeeld ook Wetenschappelijk Onderwijs, en onderzoeken met de focus op de invloed van familie en vrienden kunnen wellicht andere resultaten opleveren. Als laatst blijkt dus dat de populaire culturele representatie *de rurale idylle* een invloedrijke variabele is wat betreft het beeld van het *platteland* door studenten. Een onderzoek dat zich richt op *de rurale idylle*, maar ook op andere populaire culturele representaties onder burgers, zou interessant kunnen zijn.

Literatuurlijst

Anderson, N.M., Ford, R.M. & Williams, K.J.H. (2016). Contested beliefs about land-use are associated with divergent representations of a rural landscape as place. *Landscape and Urban Planning*. 157, 75-89.

Acharya, A.S., Prakash, A., Saxena, P. & Nigam, A. (2013). Symposium: Sampling: Why and How of it?. *Indian Journal of Medical Specialities*, 4(2), 330-333.

Barsalou, L.W., Breazeal, C. & Smith, L.B. (2007). Cognition as coordinated non-cognition. *Cognitive Processing*, 8(2), 79-91.

Broek, P., van den (2010). Using texts in science education: cognitive processes and knowledge representation. *Science*, 328(2977), 453-456.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2016). *Begrippen: Stedelijkheid (van een gebied)*. Geraadpleegd op 30-09-2016 via <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/begrippen?tab=s#id=stedelijkheid--van-een-gebied-->

Centraal Bureau voor de Statistiek (2016). *Begrippen: Omgevingsadressendichtheid van een adres*. Geraadpleegd op 30-09-2016 via <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/begrippen?tab=o#id=omgevingsadressendichtheid-van-een-adres>

Centraal Bureau voor de Statistiek (2016). *Gebieden in Nederland 2016*. Geraadpleegd op 02-12-2016 via <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83287ned&D1=52&D2=30,88,98,115,120,184,211,I&HDR=T&STB=G1&VW=T>

Clifford, N., French, S. & Valentine, G. (2010). Getting Started in Geographical Research: how this book can help. In N. Clifford, S. French & G. Valentine (Red.), *Key Methods in Geography* (3-15). London: SAGE Publications Ltd.

Cloke, P. (2003). Knowing ruralities? In P.J. Cloke (Red.), *Country Visions* (1-13). Harlow: Pearson Education.

Fraczak, L. (2009). Generating "Mental Maps" From Route Descriptions. In P. Olivier & K.P. Gapp (Red.), *Representation and Processing of Spatial Expressions* (174-188). Taylor and Francis.

Gennaro, B. De. & Fantini, A. (2002) THE CONCEPT OF RURALITY AND THE RURAL-URBAN RELATIONSHIP AS PERCEIVED BY YOUNG PEOPLE. *Citeseer*, 253-263

Greider, T. & Garkovich, L. (1994). Landscapes: The Social Construction of Nature and the Environment. *Rural Sociology*. 59(1), 1-24

Haartsen, T., Groote, P. & Huigen, P.P.P. (2003). Measuring age differentials in representations of rurality in the Netherlands. *Journal of Rural Studies*. 19, 245-252.

Haartsen, T. (2002). *Platteland: boerenland, natuurterrein of beleidsveld? Een onderzoek naar veranderingen in functies, eigendom en representaties van het Nederlandse platteland*. Groningen: s.n. (Proefschrift)

Hay, I. (2010). Ethical Practice in Geographical Research. In N. Clifford, S. French & G. Valentine (Red.), *Key Methods in Geography* (35-48). London: SAGE Publications Ltd.

Heins, S. (2002). *Rurale woonmilieus in stad en land: Plattelandsbeelden, vraag naar en aanbod van rurale woonmilieus*. Delft: Eburon. (Proefschrift).

Holloway, L. & Hubbard, P. (2001). *People and place: the extraordinary geographies of everyday life*. Harlow: Pearson Education Limited.

Horton, J. (2008). Producing *Postman Pat*: The popular cultural construction of idyllic rurality. *Journal of Rural studies*, 24, 389-398.

Huigen, P.P.P. (1996). *Verliest het platteland zijn streken?* Groningen: Universiteit Groningen

Keulen, H., van. (2006). Onderwijsontwikkeling en onderwijsonderzoek: relaties en perspectieven. *Onderzoek van Onderwijs*, 35(3), 50-55.

Kiefer, M., & Trumpp, N.M. (2012). Embodiment theory and education: the foundations of cognition in perception and action. *Trends in Neuroscience & Education*, 1, 15-20.

Latten, J.J. (2009). Veranderend demografisch tij. *Demos*, 25(1), 4-6.

LEI & PPO (2014). *Plattelandstoerisme in Nederland: een markt met potentie!*. 582. Wageningen: Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO).

Meeteren, M. van (2011). De Stand van Neêrlands platteland. *Agora*, 27(4), 4-7.

McCormack, J. (2002). Children's understandings of rurality: exploring the interrelationship between experience and understanding. *Journal of Rural Studies*, 18, 193-207.

McLafferty, S.L. (2010). Conducting Questionnaire Surveys. In N. Clifford, S. French & G. Valentine (Red.), *Key Methods in Geography* (77-88). London: SAGE Publications Ltd.

Meijering, L., Hoven, B. van & Huigen, P. (2007). Constructing ruralities: The case of the Hobbitstee, Netherlands. *Journal of Rural Studie*, 23, 357-366.

Moscovici, S. (1963). Attitudes and Opinions. *Annual Review of Psychology*, 14(1), 231-260.

Novak, J. D. (2010). *Learning, Creating. And Using Knowledge: Concept maps as Facilitative Tools in Schools and Corporations*. 2e Editie. New York: Routledge.

Rijksuniversiteit Groningen (2015). *Ethical Committee Psychology*. Geraadpleegd op 02-10-2016 via <http://www.rug.nl/research/heymans-institute/organization/ecp/>.

Ryder, N.B. (1965). The Cohort as a Concept in the Study of Social Change. *American Sociological association*, 30(6), 843-861.

Rye, J.F. (2006). Rural youths' image of the rural. *Journal of Rural Studies*, 22, 409-421.

Siegel, D.J. (2012) *The Developing mind: How Relationships and the Brain Interact to Shape Who We Are*. 2e Editie. New York: The Guilford Press.

Sinatra, G.M. & Pintrich, P.R. (2008). *Intentional Conceptual Change*. Taylor and Francis

Strijker, D. (2016). *Platteland: bron van economische innovatie*. Geraadpleegd op 30-09-2016 via <https://ruimtevolk.nl/2016/09/22/platteland-bron-van-economische-innovatie>

TerraMBO (...). Opleiding Veehouderij. Geraadpleegd op 11-01-2017 via <http://www.mboterra.nl/Opleidingen/Veehouderij.html>

Universiteit van Amsterdam (2015). *Informatie voor ouders*. Geraadpleegd op 22-01-2017 via <http://student.uva.nl/az/content/succesvol-studeren/studieomgeving/informatie-voor-ouders/informatie-voor-ouders.html>

Verheij, R. (2005). Boeren gezonder. *Huisarst en Wetenschap*, 48(9), 356-357.

Wagner, W., Valencia, J. & Elejabarrieta, F. (1996). Relevance, discourse and the 'hot' stable core of social representations – A structural analysis of word associations. *British Journal of Social Psychology*, 35, 331-351.

White, P. (2010). Making Use of Secondary Data. In N. Clifford, S. French & G. Valentine (Red.), *Key Methods in Geography* (61-76). London: SAGE Publications Ltd.

Woods, M. (2005) *Rural Geography: Processes, Responses and Experiences in Rural Restructuring*. London: SAGE Publications Ltd.

Yarwood, R. (2005). Beyond the Rural Idyll: Images, countryside change and geography. *Geography*, 90(1), 19-31.

Bijlagen

Bijlage 1: Enquête

Beste respondent,

Mijn naam is Rosa, student Sociale Geografie en Planologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Voor mijn Bachelor scriptie doe ik onderzoek naar het beeld wat studenten hebben van het platteland. Deze korte vragenlijst bestaat uit vragen over ideeën en beelden die u heeft bij het platteland. De enquête is anoniem, en uw gegevens worden vertrouwelijk verwerkt. De verzamelde informatie wordt enkel gebruikt voor dit onderzoek en wordt niet openbaar gemaakt. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 3 minuten.

1. Welke studie volgt u?

-----

2. Wat is het opleidingsniveau van uw studie?

- MBO
 HBO

3. Noem 3 woorden die bij u opkomen als u denkt aan het platteland.

1.
2.
3.

4. Welk gevoel heeft u bij de woorden die u heeft ingevuld bij vraag 3?

Omcirkel per woord of dit gevoel positief of negatief is.

Woord 1 is positief / negatief

Woord 2 is positief / negatief

Woord 3 is positief / negatief

5. Bevat uw studie lessen over het platteland?

- Ja --> *ga naar vraag 6*
 Nee --> *ga naar vraag 7*

6. Noem 3 woorden die bij uw studie centraal staan als het gaat om het platteland.

1.
2.
3.

De enquête gaat verder op de achterzijde van deze pagina.

7. Voert u wel eens gesprekken met familie of vrienden over het platteland?
- Ja --> *ga naar vraag 8*
  - Nee --> *ga naar vraag 9*
8. Verschilt uw beeld van het platteland met het beeld van familie of vrienden?
- Ja
  - Nee
  - Weet ik niet
9. Ziet u wel eens beelden in de media (kranten, televisie, internet etc.) over het platteland?
- Ja --> *ga naar vraag 10*
  - Nee --> *ga naar vraag 11*
10. Verschilt uw beeld van het platteland van beelden die u ziet in de media?
- Ja
  - Nee
  - Weet ik niet
11. Bent u opgegroeid op het platteland of in de stad?
- Stad
  - Platteland
12. Wat is uw geslacht?
- Man
  - Vrouw
13. Wat is uw geboortjaar (dddd)?

De informatie uit de enquête en deze extra pagina worden van elkaar afgescheurd en apart bewaard, zodat uw anonimiteit gewaarborgd blijft.

14. Bent u benieuwd naar de uitkomsten van dit onderzoek? Dan kunt u hieronder uw e-mailadres achterlaten (niet verplicht).

Bedankt voor uw medewerking.

Einde enquête.

Bijlage 2: Format *Mental map*

Beste respondent,

Mijn naam is Rosa, student Sociale Geografie en Planologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Voor mijn Bachelor scriptie doe ik onderzoek naar het beeld wat studenten hebben van het platteland. Via tekeningen en wat andere gegevens probeer ik te achterhalen wat het beeld is van studenten over het platteland. Uw tekening en uw andere gegevens zijn anoniem, en deze gegevens worden vertrouwelijk verwerkt. De verzamelde informatie wordt enkel gebruikt voor dit onderzoek en wordt niet openbaar gemaakt.

1. Kunt u op de **achterzijde van deze pagina** tekenen wat uw beeld is van het platteland?

2. Welke studie volgt u?

-----

3. Wat is het opleidingsniveau van uw studie?

MBO

HBO

4. Bent u opgegroeid op het platteland of in de stad?

Stad

Platteland

5. Wat is uw geslacht?

Man

Vrouw

6. Wat is uw geboortjaar (dddd)?

-----

7. Bent u benieuwd naar de uitkomsten van dit onderzoek? Dan kunt u hieronder uw e-mailadres achterlaten (niet verplicht).

Bijlage 3: Verzamelde *Mental maps*

